

NYHETSBRÉV 3:2015

(Publicerat 2015-05-25)

Årets tredje nyhetsbrev inleder jag med konstaterandet att min nya bok [Vart är världen på väg?](#) nu har funnits på marknaden i c:a en månad. Och än är inte omtryckning planerad. Faktum är att försäljningen har startat mycket försiktigt. Och förklaringen är förstås att mediereaktionerna hittills har i stort sett uteblivit. [Pelle Lindbloms krönika i NSD](#) är dock ett välskrivet undantag.

[Den intervju som Pelle Lindblom gjorde](#) och lade upp i fem delar på YouTube fortsätter dessutom så sakteliga att hitta tittare. Det sammanlagda antalet visningar är i skrivande stund c:a 1700. Det är naturligtvis inte mycket att skryta med om man t.ex. jämför med vad de största popstjärnorna lyckas uppnå. Men varför skulle en seriös gubbe utan sångröst göra sådana jämförelser?

Därutöver gläder jag mig mycket åt att jag mejl- och telefonledes har fått starkt positiva reaktioner från flera läsare. Sådant är alltid mycket berörande. Och vid de lite längre föredrag som jag hittills hållit har jag förstått av reaktionerna att mitt budskap känns som att det kommer i rättan tid. Och ett för mig helt överraskande tecken på detta kom dessutom under Eurovision Song Contest. Men bakgrunden till det påståendet kräver en lite längre utläggning som kommer nu.

I. Tankar om Måns Zelmerlöws segersång

Genom åren har jag skrivit en och annan betraktelse över Eurovision Song Contest (ESC) som ett slags symbolisk arena för olika politiska, ekonomiska och kulturella krafters spel. Senast jag lyfte pennan i detta ärende var [när Loreen vann](#). Men varken Danmarks seger 2013 eller Conchita Wursts triumf 2014 inspirerade mig till några skrivinsatser. När Conchita vann var förklaringen främst att jag var fullständigt absorberad av eget bokskrivande.

I år hade jag också känt mig måttligt intresserad under alla preludier. Men så satte jag mig ändå tillsammans med min fru framför TV:n när spektaklet drog igång. Själva musiken berörde mig inte nämnvärt. Men så började omröstningen. Och den utvecklades snabbt till en thriller. När det stod klart att det hela skulle bli en kamp mellan Ryssland och Sverige vaknade den gamle politiske teckentydaren i mig till liv.

Och frågorna började vina genom min lätt desorienterade skalle. Ryssland mot Sverige? Kan verkligen Ryssland vinna? Är det vad Europas folk vill? Att Putin skall sitta och mysa i Kreml över att Ryssland inte fick några minuspoäng p.g.a. bedrifterna i Ukraina. Och jag började se framför mig hur Putin skulle bjuda in till ESC med en inramning av storvulen och aggressiv nationalism och hycklande ryskortodox moral.

Måste väl tillstå att jag kände mig måttligt förtjust över detta scenario. Och att jag därför hoppades att Edward af Silléns sublimes kommentatorsironi skulle visa sig vara en spegling av en känsla som vägde tillräckligt tungt på stora delar av vår kontinent. Af Sillén sa ju med oskyldig röst: öSom ni märker är ju inte Ukraina med i årets Eurovision. Men här kommer Ryssland och sjunger en sång om fred.ö

Men Sverige då? Varför skulle vårt land vinna? Min första tanke var att vi har en svag regering och en villrådig opposition som inte vet hur den skall hantera sin roll eftersom den inte vill släppa in Sverigedemokraterna i det politiska finrummet. Inte är detta mycket att skryta med. Och för en stund kände jag att Sverige i nuläget knappast står för något som skulle behöva accentueras med hjälp av en seger i ESC.

Men så erinrade jag mig att jag någonstans hade snappat upp att Måns Zelmerlöw sagt i en intervju att Heroes handlar om hur han mobbades under en period i mellanstadiet. Här kanske det fanns en ingång till att förstå Måns låt. Mobbning är inte bara en personlig sak. Den är ju på många sätt också ett kollektivt fenomen. Olika typer av integritetskränkande maktmissbruk och orättvisor kan onekligen ses som ett slags mobbning. Så medan spänningen steg tänkte jag att jag möjligen hittat en nyckel till att förstå.

Och så vann han då Måns. Uppenbarligen blev han mycket glad, och hans gester påminde om hur idrottsmän brukar bete sig i triumfens stund. Och till min förvåning kände jag i det här ögonblicket att detta ó trots mitt inledningsvis svaga intresse ó var en betydelsefull seger som jag verkligen måste försöka förstå. Att det skulle bli nödvändigt för mig att försöka loda djupen i det inträffade.

Det som då föll sig naturligt för en lätt lomhörd herre som jag var att skaffa fram texten. Jag hade ju i det allmänna oväsendet inte uppfattat mer än enstaka ord i textflödet. Och så meningen öWe are the heroes of our timeö. Men inte hade jag något grepp om innehållet.

Innan jag läste lätttexten råkade jag se vad Måns hade sagt i en intervju: öJag tycker att vi skall stå upp för de svagare i samhället och göra dem starkare. Jag hoppas att mitt framträdande kan påverka folkö. Och så hade jag på Twitter sett att Göran Greider beskrev låten som en ösorgsen, lätt desperat kampsångö. Så jag letade fram texten på nätet och började läsa med förförståelsen att den skulle handla inte bara om Måns som mobbningsoffer utan om maktmissbruk och allmänt översitteri, och att den skulle uppmana oss alla att göra uppror mot detta. Med hänvisning till att öwe are the heroes of our timeö.

Att se något sådant i texten går kanske om man anstränger sig. Men för mig har den ett mycket djupare budskap. Den är som ett slags i symboliska och poetiska ordalag uttryckt rådgivning där människans bättre sida, hennes samvete eller själ, försöker nå fram till den sämre sidan, den småaktiga och kortsynta egoisten som vi alla är så väl bekanta med. Och det hela handlar inte om hantering av personliga bekymmer utan lätttexten är placerad mitt i dagens komplexa globala politiska verklighet.

De inledande orden klingar därför som en ångerfull enskild, men också kollektiv, bekännelse inför en högre och klokare makt:

Donø tell the gods I left a mess
I canø undo what has been done
Letø run for cover

Läget är med andra ord högst bekymmersamt, öa messö, en enda röra som egentligen kräver att man öruns for coverö, söker skydd. Och inte går det att göra något åt det som blivit gjort. Onekligen en känsla som många kan ha inför vår föga välskötta värld.

Men så kommer ett ögonblick av begynnande insikt. Ett slags självupptaget erkännande av den egna kraften.

What if I am the only hero left

Ja tänk om det är så. Ensam är väl ändå inte stark? Och svaret kommer direkt från själen:

You better fire off your gun
Once and forever

Alltså töm magasinet i det du tror är den ensamme hjältens vapen. Gör det en gång för alla. Och inse genom detta att du alls inte är ensam, och att du faktiskt inte heller är maktlös inför den röra som du ställt till med och försöker fly undan ansvaret för. Och så fortsätter själens undervisning:

He said go dry your eyes
And live your life like there is no tomorrow, son

Visst är läget sorgligt, men om du kan sörja konstruktivt så kommer du att kunna leva i nuet. Och det är ingen tom floskel som man lätt kan tro när begreppet används i tid och otid. Den som kan sörja sig fri från det förflutna, fri från sin skam och skuld och träda in i nuet kommer inte att hamna i kortsynt självupptagenhet utan plötsligt öppnar sig både världen och tiden. Vi i oss själva insnärjda människor blir i detta ögonblick medvetna om att vi är enskilda och unika individer samtidigt som vi är ett med varandra i fullständig jämlikhet. Och vi förstår också att den goda framtid som speglar vår sanna inre natur kan bli verklighet nu om vi så själva vill.

Så varje gång en enskild människa kan inta denna sublimes inre position så faller det sig naturligt för henne att följa själens uppmaning:

And tell the others
To go sing it like a hummingbird
The greatest anthem ever heard

Om just kolibrin är den bästa symbolen för själens fria gemenskapssång vet jag inte. Kanske är det Kalle Anka filmen på julafton som har spökat för textförfattarna. Där sjunger ju dessa fåglar en harmonisk sång innan sedvanlig Kallekalabalik utbryter. Men oavsett detta så är fågeln en känd symbol för förmedlande av högre budskap. Och i det här sammanhanget förväntas alltså den mänskliga ökolibrikörenö framföra det som påstås vara den förnämsta av hymner, nämligen

We are the heroes of our time
But we're dancing with the demons in our mindsí

Och vad betyder då detta? Att vi är vår tids hjältar, men att vi har problem med våra demoner? Vad är det för märkvärdigt med detta? Skulle det vara den förnämsta av hymner? Bakom ordvalet att öwe are the heroes of our timeö ligger dock den alldeles fundamentala insikten att ansvaret för situationen ligger på oss själva. Det finns inga syndabocker och inga frälsare. Jakten på syndabocker och frälsare löser inga problem utan förvärrar dem. Skall något konstruktivt kunna ske måste vi själva förstå att vi både skapar och löser våra egna problem. Att öwe are the heroes of our timeö därför har beröringspunkter med ett annat känt uttryck, nämligen öwe are the ones we have been waiting forö. Ingen insikt är förnämre än insikten att vi tillsammans kan utföra alla de hjältedåd som vi tror att det penibla världsläget kräver bara genom att vi vågar erkänna vår sanna natur.

Men det är inte enkelt. Vi har också våra demoner. Och de är oss ack så kära och känns verkligt hemtama. Varför skulle vi göra oss av med dem? Det ter sig alldeles för riskabelt. Nog måste det bevaras en sump av misstänksamhet och egoism som vi kan ta fram när det behövs. Inte kan vi väl bara släppa alla ingrodda dåliga hållningar till oss själva och våra medmänniskor och ersätta dem med fullständig tillit. Hur skall vi kunna tro att vi kan lämna vår bundenhet av skam och skuld och träda fram som exponenter för den renhjärtade kärlek som gör en annan värld möjlig.

Ja detta är den stora frågan. Och vi fortsätter därför att dansa med våra demoner. Men det är skillnad på dans och dans. Vi kan antingen dansa hjälplöst och planlöst för att försöka bli fria, men i själva verket trassla in oss allt värre i försåtliga demoners garn. Eller så kan vi dansa som vore vi sufiska dervischer som snurrar sig till alltings tysta medelpunkt. Den tysta medelpunkt där vi upptäcker att vi förstår vad det betyder att vara vår tids hjältar.

Så vi fortsätter i all vår kluvna och ambivalenta dans att sjunga den förnämsta av hymner tills förhoppningsvis det ögonblick kommer då vi anar vad som är möjligt.

The crickets sing a song for you
Donø say a word, donø make sound
Itø lifeø creation

Syrsans förunderliga sång blir symbolen för att vi i vår ambivalenta kluvenhet ändå kan dansa oss fram till den ord- och ljudlöshet, den totala koncentrerade tystnad, som öppnar porten till livets skapande källa. Den vi själva sprungit fram ur. Och då står vi plötsligt nakna inför vår egen själ och får höra:

I make worms turn into butterflies
Wake up and turn this world around
In appreciation

Budskapet är alltså att vi skall uppskatta, verkligen uppskatta att vi alla har del i den kraft som gör larven till en fjäril, och att vi därigenom kan vakna upp till det faktum att vi har kraft att öturn this world aroundö, kraft att vrida världen rätt igen. Vi behöver inte hålla fast vid Hamlets position. Han säger ju klagande öur led är tiden, ve att jag är den som föddes att den vrida rätt igenö. Vi är alla födda

att vrida den rätt. Och det är inget att beklaga. Det är den självklara följden av rätt förståelse av vårt medfödda hjälteskap.

Visst kan detta vara svårt att tro. Vi känner oss så vana vid att våra sämre sidor har kommandot, ja att de måste ha kommandot, att det bjuder emot att tro att det alls är möjligt att vrida världen rätt. Men om det nu är så enkelt, varför har det då inte hänt tidigare? Det är något som inte stämmer tycker alla som ivrigt försvarar sig mot ansvaret som följer av insikten att vi faktiskt hela tiden varit alla tiders hjältar. Men i Måns segersång kommenterar själen även detta.

He said I never left your side
When you were lost I followed right behind
Was your foundation

Och detta betyder att själen förmedlar budskapet till den ensamma, rädda och egoistiska människan att du har aldrig varit ensam, jag har aldrig övergett dig, jag har alltid varit ditt fundament hur vilseförd du än har varit. Så sluta nu att beklaga det förflutna och oroa dig för framtiden. I nuet kan du bli den du alltid varit. Din högsta och sanna natur kan bli det som styr ditt uttryck i världen. Så därför skall du

Now go sing it like a hummingbird
The greatest anthem ever heard.

We are the heroes of our time
But we're dancing with the demons in our minds

Så blev då med ens påståendena om att Måns Zelmerlöw sjöng en självbiografisk sång om hur han blev mobbad något mycket större. En visdomsinstruktion till en värld som är öa messö, en enda röra. En både realistisk och djupsinnig maning till oss alla att inte fumla bort den möjlighet vi nu har att visa för oss själva att vi alltid varit och kommer att förbli vår tids och alla tiders hjältar. Att vi närhelst vi vågar stå upp för det vi djupast sett är, kan vrida den värld rätt som vi vridit fel och i enveten och halsstarrig kortsynthet försöker hålla kvar i sin felvridenhet.

Wake up and turn this world around
In appreciation

Men varför föll det på Sverige att frambringa en sådan sång? Svaret är enkelt. Det som avgör vilket land som bäst och klarast kan få fram ett dylikt budskap är enligt min mening ett land där kvoten av öppvacknade hjältarö är något högre än på andra ställen. Och det råkade vara Sverige. Sedan kan man förstås undra varför det skedde just nu, och varför sången vann. Men detta är frågor som är väl komplexa för att besvaras särskilt ingående i detta sammanhang.

Men jag har faktiskt redan skrivit ett slags svar som finns att läsa för dem som så önskar. Och för att det skall bli klart vad jag menar med detta påstående ämnar jag avsluta denna betraktelse kring Måns Zelmerlöws segersång med att nämna hur jag reagerade första gången jag läste igenom låttexten. Ett igenkännande skratt bubblade upp, och tanken brände till i mig. Och detta har de skrivit utan att ha anlitat mig som konsult!ö

Nu verkar kanske detta vara en alldeles omotiverat självupptagen tanke. Men igår fick jag faktiskt ett mejl från en vän som löd: öHar du läst hela texten till Heroes, som vann Eurovision Song Contest igår? Man kan läsa den som en miniversion av din bok.ö Faktum är att det ligger mycket i detta. Så mitt svar på frågan varför Heroes vann ESC i år framgår åtminstone i princip av min bok [Vart är världen på väg?](#)

Nu betyder ju inte detta att jag räknar med Måns Zelmerlöw som förband på mina egna kommande gig. Men jag är i varje fall glad över att vi djupast sett sjunger samma sång.

II. Införskaffande av *Vart är världen på väg?*

Naturligtvis finns boken i den vanliga bokhandeln och på nätet. Och jag säljer den fortsatt till ungefär samma pris som Internetboklådorna.

För privatpersoner är det enklast att förskottsbeta 220 SEK (inkl moms och frakt) per bok till plusgirokontot 470 23-7 (Edris Idé AB). Be gärna om signering om det skulle vara av intresse.

För företag är priset detsamma, men leverans sker mot faktura.

Mängdrabatt ges till både privatpersoner och företag enligt följande (priserna inkluderar moms och frakt):

1-9 böcker kostar 220 per bok.

10-19 böcker kostar 200 SEK per bok.

20 och fler böcker kostar 190 SEK per bok.